

ความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอดและครอบครัว

ปิยฉัตร ปธานราษฎร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

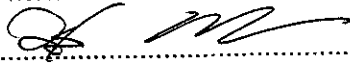
มีนาคม 2549

ISBN 974-502-711-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปิยฉัตร ปธานราชฤทธิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียวอิคเรศ)

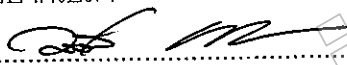
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เจียรพิเชฐ)

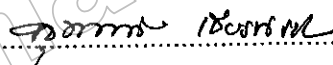
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

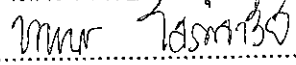
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณิ เตียวอิคเรศ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วัชรสินธุ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทราวดี เจียรพิเชฐ)

.....กรรมการ

(ดร. ชมพูนุช โสภารจารย์)

.....กรรมการ

(ดร. ประชา อินัง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 23 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.จินตนา วัชรสินธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรวดี เทียรพิเชฐ กรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ
ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ทำให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
ตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล เจ้าหน้าที่
พยาบาลห้องคลอดโรงพยาบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรีที่อำนวยความสะดวกในการทดสอบ
คุณภาพเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล เจ้าหน้าที่พยาบาล
กลุ่มงานสูติกรรม โรงพยาบาลระยอง โรงพยาบาลบ้านค่าย โรงพยาบาลปลวกแดง โรงพยาบาล
มาบตาพุด โรงพยาบาลบ้านฉาง โรงพยาบาลแกลง โรงพยาบาลวังจันทร์ ที่กรุณาอนุญาตให้ผู้วิจัย
ดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาที่กรุณา
สนับสนุนเงินทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้ และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่าง
ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

อนึ่งสิ่งที่ได้ ๆ ที่บังเกิดผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอโน้มจิตอุทิศให้ดวงวิญญาณคุณ
พ่อผู้ล่วงลับไปแล้ว และคุณแม่ที่ได้อบรมสั่งสอน ปลุกฝังความรู้ในการศึกษา ทำยสุดนี้ผู้วิจัย
ใคร่ขอขอบพระคุณนายแพทย์ชนันท์ กำธรรัตน์ ที่มีส่วนสนับสนุนในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัยเสมอมา
จนสามารถทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ได้ด้วยดี

ปิยฉัตร ปธานราชบุรี

46923424: สาขาวิชา: การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)

คำสำคัญ: ครอบครัว/ การสนับสนุนในระยะคลอด

ปิยฉัตร ปราณราษฎร์: ความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอดและครอบครัว (WOMEN AND FAMILIES NEEDS OF SUPPORT DURING LABOR) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: รศ.ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ, Ph.D. (Nursing)., ผศ.ดร.จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D. (Nursing)., ผศ.ดร.สุนทรวดี เรือรบพิเชฐ, ค.ด. 104 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-711-1

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอดและครอบครัว 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอด 3) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอดและครอบครัว กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้คลอดและครอบครัวที่คลอดในโรงพยาบาลของรัฐบาล ในจังหวัดระยอง จำนวน 400 คู่ แบ่งเป็นโรงพยาบาลที่อนุญาตให้ครอบครัวเข้ามาดูแลผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์ และโรงพยาบาลที่ไม่อนุญาตให้ครอบครัวเข้ามาดูแลผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอด มีค่าความเชื่อมั่น .91 และแบบสอบถามความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมสนับสนุนผู้คลอดของครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่น .93 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา การทดสอบค่าที และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้คลอดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.75) มีความต้องการให้ครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะคลอด
2. ผู้คลอดมีความต้องการให้ครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะคลอดทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ระดับสูง ด้านคำแนะนำ ระดับปานกลาง
3. ผู้คลอดที่ไม่มีครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะคลอดมีความต้องการการสนับสนุนจากครอบครัว แตกต่างจากผู้คลอดที่มีครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. อายุ จำนวนครั้งของการคลอด ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครอบครัวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.75) มีความต้องการเข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอด
6. ครอบครัวมีความต้องการเข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอดทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ระดับสูง ด้านคำแนะนำ ระดับปานกลาง
7. ครอบครัวที่เข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์ มีความต้องการเข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอด แตกต่างจากครอบครัวที่ไม่ได้เข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

46923424: MAJOR: FAMILY NURSING; M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: FAMILY/ LABOR SUPPORT

PIYACHAT PATANRADH: WOMEN AND FAMILIES NEEDS OF SUPPORT DURING LABOR. THESIS ADVISORS: WANNEE DEOISRES, Ph.D. (NURSING)., JINTANA WATCHARASIN, Ph.D. (NURSING)., SUNTHARAWADEE THEINPICHET, Ph.D., 104 P. 2006. ISBN 974-502-711-1

The purposes of this research were to 1) To examine needs family support during labor. 2) Identify factor effecting needs of support during labors. 3) To compare the difference of needs of support during labor of women and their families. The sample consisted of 400 pairs of women and their families member, recruited from the goverment hospitals in Rayong province. The hospitals were categorized into 2 categories: that allowed family member attending during labor and that did not. The questionnaires about needs of labor support and desires of families support during labor with .91 and .93 reliability level were used. Data were analyzed by Independent t-test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results indicated that

1. Eighty-one percents (81.75%) of women needed family support during labor.
2. Physical, emotional and psychic needs were at the high level. Where as the information needs was at the moderate level.
3. There was a statistically significant ($p < .05$) differences in the needs of labor support between women with and without family member presented in the delivery room.
4. There was no relationship between age of women and numbers of parity and needs for labor support ($p < .05$)
5. Sixty-seven persent (67.75%) of families wanted to support during the labor.
6. Family wanted to support in physical, emotion and psychialic at the high level. Where as only want to support in information at the moderate level.
7. There was a statistically significant ($p < .05$) differences in the needs of families attended the labor and did not.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การดูแลผู้คลอดโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง.....	10
การคลอดและความต้องการการดูแลในระยะคลอด.....	13
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้คลอดในการให้ครอบครัวเข้ามา สนับสนุนในระยะคลอด.....	21
แนวคิดการสนับสนุนในระยะคลอด.....	22
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	35
การเตรียมผู้ช่วยวิจัย.....	36
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิจัย.....	41
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้คลอด.....	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลครอบครัว.....	54
5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	64
สรุปและอภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	76
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก ตัวอย่างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน และร้อยละของผู้คลอดจำแนกตามอายุ การศึกษา จำนวนครั้งของการคลอด อาชีพ และรายได้ของครอบครัว	42
2 จำนวน และร้อยละ ของความต้องการให้บุคคลในครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในห้องคลอดของผู้คลอด.....	44
3 จำนวน และร้อยละ ของบุคคลที่ผู้คลอดต้องการให้เข้ามาสนับสนุนในห้องคลอด....	45
4 จำนวน และร้อยละ ของบุคคลในครอบครัวที่เข้ามาช่วยเหลือดูแลผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์ ของผู้คลอดที่มีครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะเจ็บครรภ์.....	45
5 จำนวน และร้อยละของความพึงพอใจที่ทางโรงพยาบาลอนุญาตให้เข้าไปช่วยเหลือดูแลผู้คลอด ของผู้คลอดที่มีครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะเจ็บครรภ์...	46
6 ความคิดเห็นของผู้คลอดที่ไม่มีครอบครัวเข้ามาสนับสนุนในระยะเจ็บครรภ์.....	47
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการสนับสนุนทางด้านร่างกายของผู้คลอด.....	48
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสนับสนุนด้านอารมณ์-จิตใจ ของผู้คลอด.....	50
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการสนับสนุนด้านคำแนะนำของผู้คลอด.....	52
10 เปรียบเทียบความต้องการการสนับสนุนจากครอบครัวในระยะคลอดของผู้คลอดที่ไม่มีครอบครัวเข้าไปสนับสนุน กับผู้คลอดที่มีครอบครัวเข้าไปสนับสนุนในระยะเจ็บครรภ์	53
11 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่าง อายุ จำนวนครั้งของการคลอด กับความต้องการการสนับสนุนในระยะคลอดของผู้คลอด.....	54
12 จำนวนและร้อยละของครอบครัว จำแนกตาม บุคคลที่ผู้คลอดต้องการให้เข้ามาสนับสนุน อายุ การศึกษา และอาชีพ.....	55
13 จำนวน และร้อยละ ของความต้องการของครอบครัวในการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนผู้คลอดในห้องคลอด.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	ความคิดเห็นของครอบครัวที่ไม่ได้เข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์..... 57
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของครอบครัวในการ เข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอดทางด้านร่างกาย..... 59
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอดทางด้านอารมณ์ – จิตใจ ของครอบครัว..... 61
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วม สนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอดทางด้านคำแนะนำ ของครอบครัว..... 62
18	เปรียบเทียบความต้องการเข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะคลอดของครอบครัวที่ได้ เข้ามาสนับสนุนผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์ กับครอบครัวที่ไม่ได้เข้ามาเข้ามา สนับสนุนผู้คลอดในระยะเจ็บครรภ์..... 63

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิด.....

7

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University